

Luchtwassers en mestfabrieken, alleen zwakke bestuurders geloven er nog in

OPINIE | Het stikstofbeleid in Nederland schiet tekort, oordeelde de Raad van State kort voor de zomer. Het was een belangrijke overwinning voor milieuraadsman Valentijn Wösten. Zijn oplossing? Minder vee houden.

Valentijn Wösten 10-08-19, 10:00

Nederland heeft al 40 jaar de twijfelachtige eer het meest veedichte land van Europa te zijn. Met alle mest kunnen we elk jaar meer dan 30.000 wedstrijdzwembaden vullen van 50 meter lengte. Dat is veel te veel mest om op het land uit te rijden zonder bodem en grondwater zwaar te vervuilen.

We moeten nu definitief vaststellen dat onze regering dit beruchte 'mestoverschot' in de afgelopen 40 jaar met valse milieubeloften en halfbakken maatregelen te lijf is gegaan. Luchtwassers en mestfabrieken, alleen zwakke bestuurders geloven er nog in. Het was dan ook niet verbazend dat de NRC in 2017 en 2018 in een serie artikelen het enorme illegale mestcircuit aan het licht bracht.

Prullenman

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State, Nederlands hoogste bestuursrechter, het Programma Aanpak Stikstof (PAS) naar de prullenmand verwezen. Dit regeringsplan was gepresenteerd als een aanpak van de stikstofschaade aan de natuur.

Veehouderij is de belangrijkste oorzaak van deze stikstofschaade. Het regeringsplan bleek in de praktijk in hoofdzaak een bedrijvenbeschermingsplan, waarmee in de afgelopen jaren duizenden natuurvergunningen aan veehouderijbedrijven zijn verleend. Daarbij ook vele honderden in Overijssel.

Vernietigd

Sinds 29 mei zijn meer dan honderd vergunningbesluiten door de rechter vernietigd en er zullen nog honderden volgen.

De Nederlandse veehouderij bedreigt niet alleen onze bodem en ons grondwater, maar ook onze natuur. En dan hebben we nog niets gezegd over veehouderij als bron van broeikasgas, de volksgezondheidsrisico's of het vaak zwakke dierenwelzijn.

Met het sneuvelen van het Programma Aanpak Stikstof staan onze politici opnieuw voor de vraag hoe het verder moet met de Nederlandse veehouderij, want wat is nu de oplossing?

De simpelste manier om minder mest te krijgen is minder vee houden. Iedereen met een beetje verstand van de veehouderij weet dat het aantal veebedrijven al tientallen jaren krimpt. Kortom, de oplossing ligt gewoon voor het oprapen. Zorg dat de dierrechten van stoppende bedrijven niet kunnen worden opgekocht door de megabedrijven. Een volkomen redelijke oplossing, die niemand pijn doet.

Kostbare tijd

De vraag is wel, wie deze beslissingen moet gaan nemen? Niet degenen die verantwoordelijk zijn voor de veehouderijpolitiek van de afgelopen jaren. Niet degenen die zijn blijven zeggen dat luchtwassers en mestfabrieken alle problemen kunnen oplossen. Zij hebben hun kans gehad, kostbare tijd verspild en daarmee de problemen nog ernstiger gemaakt. Die mensen hebben zich gediskwalificeerd om nog een rol te kunnen spelen in de nu te nemen besluiten over de toekomst van de veehouderij.

Nu zijn bestuurders nodig die de veehouderij wel toekomstbestendig willen maken. Die breken met de struisvogelpolitiek van Schreijer-Pierik, Bleker, Koopmans en consorten. Die niet de zoveelste commissie willen oprichten om het probleem voor zich uit te schuiven, maar die nu dit varkentje gaan wassen. Want dit varkentje stinkt al meer dan 40 jaar aan alle kanten.

Mr. Valentijn Wösten, bestuursrechtjurist